EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 3.5.2010
COM(2010)209 konč.

2010/0113 (NLE)

Predlog

Sklep Sveta in predstavnikov vlad držav članic Evropske unije, ki so se sestali v okviru Sveta,

o podpisu in začasni uporabi Protokola o spremembi Sporazuma o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. Ozadje predloga

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Dne 30. marca 2008 se je začel začasno uporabljati Sporazum o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi, podpisan 25. in 30. aprila 2007 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007).

V skladu s členom 21 Sporazuma o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007 je Komisija maja 2008 začela s pogajanji na drugi stopnji z Združenimi državami. Svet je decembra 2009 in marca 2010 pregledal doseženi napredek. Po osmih krogih pogajanj na drugi stopnji je bil 25. marca 2010 dosežen sporazum o osnutku Protokola o spremembi Sporazuma o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007.

Cilj Protokola je:

– uvedba postopka za dodatne priložnosti za tuje naložbe v letalskem sektorju,

– nadaljnje odpiranje dostopa na trg, vključno z nadaljnjim dostopom letalskih prevoznikov iz EU do zračnih prevozov, ki jih financira vlada ZDA, in

– nadaljnja krepitev regulativnega sodelovanja na vseh področjih letalske politike, predvsem pri obravnavanju vplivov letalstva na okolje.

- **Splošno ozadje**

Sporazum o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007 je predstavljal bistveno spremembo v odnosih na področju čezatlantskega letalstva z zagotavljanjem širokih novih komercialnih svoboščin za letalske prevoznike in celovitega okvira za regulativno sodelovanje z Združenimi državami pri vrsti vprašanj. Sporazum o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007 je zagotovil znatne koristi za letalske prevoznike, letališča in udeležence v letalskem prometu v Evropi.

Vendar je EU iskala dodatne priložnosti za naložbe in dostop do trga. Zato je člen 21 Sporazuma o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007 določil neizčrpen seznam „točk prednostnega interesa“ za pogajanja na drugi stopnji, vključno z dodatnimi priložnostmi za naložbe in dostop do trga, pa tudi okoljskimi vprašanji.

V skladu s členom 21(1) Sporazuma o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007 so se pogajanja na drugi stopnji začela maja 2008. Člen 21(3) Sporazuma o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007 pooblašča vsako pogodbenico za določitev mirovanja nekaterih pravic, če sporazum na drugi stopnji ne bi bil dosežen do 30. novembra 2010.

Po osmih krogih pogajanj je bil 25. marca 2010 dosežen sporazum o osnutku Protokola o spremembi Sporazuma o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007 (v nadaljnjem besedilu: Protokol).

- **Obstoječe določbe na področju, na katero se nanaša predlog**

Protokol spreminja Sporazum o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007.

- **Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije**

Sklenitev pogajanj na drugi stopnji z Združenimi državami je bila prednostna naloga za EU in njeno zunanjo letalsko politiko, kakor je opredeljena v Sporočilu Komisije „Razvijanje agende zunanje letalske politike Skupnosti“[1].

Vrh EU-ZDA je 3. novembra 2009 potrdil politično zavzetost Unije, da se v letu 2010 doseže sporazum na drugi stopnji v zvezi s splošnim ciljem zmanjšanja ovir za trgovino, naložbe in gospodarsko dejavnost.

Protokol je zaradi svoje močne okoljske razsežnosti popolnoma usklajen s ciljem Unije glede omejevanja vpliva mednarodnega letalstva na podnebne spremembe. Posebna pozornost je namenjena tudi socialni razsežnosti Sporazuma.

2. Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi in ocena učinka

- **Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi**

Posvetovalne metode, glavni ciljni sektorji in splošni profil vprašancev

Komisija se je skozi celoten pogajalski proces posvetovala z zainteresiranimi stranmi, zlasti prek rednih srečanj posvetovalnega foruma predstavnikov letalskih prevoznikov, letališč in delavskih organizacij.

Države članice so bile med celotnim pogajalskim procesom tesno vključene prek posebnega odbora in srečanj strokovnjakov.

Povzetek odgovorov in njihovo upoštevanje

Vse pripombe zainteresiranih strani in posameznih držav članic so bile ustrezno upoštevane pri pripravi pogajalskega izhodišča Unije.

- **Zbiranje in uporaba izvedenskih mnenj**

Zunanje izvedensko mnenje ni bilo potrebno.

- **Ocena učinka**

Protokol dodatno povečuje ugodnosti za potrošnike, letalske prevoznike, delovno silo in skupnosti v Uniji. Gospodarske koristi popolnoma odprtega zračnega prostora med EU in Združenimi državami so bile v študiji, ki jo je v imenu Komisije pripravilo svetovalno podjetje Booz Allen Hamilton, ocenjene na več milijard eurov letno[2].

---

1 COM(2005) 79 konč.

2 Booz Allen Hamilton (2007), The economic impacts of an Open Aviation Area between the EU and the US, http://ec.europa.eu/transport/air/international_aviation/country_index/doc/final_report_us_bah.pdf

Študija, ki jo je v imenu Komisije (GD TRADE) izvedlo podjetje Ecorys[3], ocenjuje, da bi lahko nadaljnje zbliževanje zakonodaje na področju zračnega prometa bistveno znižalo stroške tega sektorja. Ista študija je ugotovila, da imajo pogajanja na drugi stopnji možnost za spremembo strukture trga v EU in ZDA, kar bi povečalo donosnost letalske industrije.

Vključitev člena o socialni razsežnosti zagotavlja, da bodo nadaljnje odpiranje trga spremljali visoki standardi dela in da nove priložnosti, ki jih bo ustvaril Protokol, ne bodo ogrožale pravic, povezanih z delom.

Protokol vključuje trdno zavezo pogodbenic glede omejitve ali zmanjšanja vpliva mednarodnega letalstva na okolje. Povečanje sodelovanja pri obravnavanju vplivov mednarodnega letalstva na okolje in blažitvi vpliva podnebnih sprememb bo zmanjšalo vse morebitne negativne učinke Protokola na okolje.

3. Pravni elementi predloga

- **Povzetek predlaganih ukrepov**

Protokol spreminja Sporazum o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007 z naslednjimi določbami:

– s pravno obveznostjo glede vzajemnega priznavanja regulativnih ugotovitev druge pogodbenice v zvezi s sposobnostjo in državljanstvom letalskega prevoznika (novi člen 6*a*). To bo znatno zmanjšalo regulativno obremenitev za letalske prevoznike in regulativne organe;

– s povečanjem sodelovanja za omejevanje vpliva mednarodnega letalstva na okolje (novi člen 15). Sodelovanje pri obravnavanju vplivov mednarodnega letalstva na okolje bo zajemalo področja raziskav in razvoja, inovacij v upravljanju zračnega prometa in usklajevanja na mednarodnih forumih. Pomemben element na tem področju je skupno delo za zagotavljanje skladnosti med ustreznimi tržno naravnanimi ukrepi v zvezi z emisijami letalstva. Sodelovanje pri okoljskih vprašanjih bo povečalo tudi preglednost s hrupom povezanih omejitev obratovanja na letališčih z več kot 50 000 letnimi premiki civilnih podzvočnih reaktivnih letal;

– z izrecnim priznavanjem pomembnosti socialne razsežnosti in koristi visokih standardov dela ter tudi z okrepljenim sodelovanjem glede socialnih učinkov Sporazuma (novi člen 17*a*);

– z okrepljeno vlogo skupnega odbora, kateremu omogoča obravnavanje nezdružljivih regulativnih pristopov, vzajemno priznavanje odločanja in spodbujanje sodelovanja na številnih dodatnih področjih, vključno z upravljanjem zračnega prometa, spodbujanjem, varnostjo in sodelovanjem z drugimi državami (novi odstavki v členu 18);

– s postopkom za dodatne priložnosti za dostop do trga in naložbe (novi člen 21). Obe

---

[3] Ecorys (2009), Non-Tariff Measures in EU-US Trade and Investment – An Economic Analysis. http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2009/december/tradoc_145613.pdf

strani se zavezujeta, da bosta še naprej odstranjevali ovire za dostop do trga. Skupni odbor bo redno pregledoval napredek na tem področju. Obe strani bosta določili postopek sodelovanja v skupnem odboru s skupnim ciljem odstranjevanja ovir za dostop do trga. Na podlagi spremembe zakonodaje, ki bi Komisiji zagotovila močnejšo vlogo pri spremljanju postopkov za uvedbo s hrupom povezanih omejitev obratovanja na letališčih EU z več kot 50 000 letnimi premiki, bi letalski prevozniki iz EU izkoristili dodatne pravice sedme svoboščine med ZDA in tretjimi državami, ovire za dostop do trga ZDA za letalske prevoznike iz tretjih držav, ki so v lasti in pod nadzorom investitorjev iz EU, pa bi bile odstranjene. Na podlagi spremembe zakonodaje v ZDA, ki bo omogočila večinsko lastništvo in nadzor EU nad letalskimi prevozniki iz ZDA, bo EU omogočila večinsko lastništvo in nadzor ZDA nad letalskimi prevozniki iz EU. Če bo EU izpolnila zahteve v zvezi s spremljanjem s hrupom povezanih omejitev obratovanja, v ZDA pa ne bo napredka na področju liberalizacije naložb, bo imela EU pravico zamrzniti operacije letalskih prevoznikov iz ZDA in obratno;

– z nadaljnjim dostopom letalskih prevoznikov iz EU do letalskih prevozov, ki jih financira vlada ZDA (nova Priloga 3) in so zdaj omejeni na letalske prevoznike iz ZDA („Fly America“). Letalski prevozniki iz EU bodo lahko prodajali letalske prevoze pogodbenikom vlade ZDA na vsaki progi, razen prevozov, ki jih financira ministrstvo za obrambo ZDA.

K Protokolu je priložen Memorandum o posvetovanjih, ki vključuje dodatne nove elemente za nadaljnjo širitev obstoječega sodelovanja na področjih varnosti v letalstvu, politike konkurence in skupnih prizadevanj za obravnavanje vpliva mednarodnega letalstva na okolje.

- **Pravna podlaga**

Člen 207(5) v povezavi s členom 218(2) in (5) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Načelo subsidiarnosti**

Načelo subsidiarnosti se uporablja, če predlog ni v izključni pristojnosti Unije.

Države članice ciljev predloga ne morejo zadovoljivo doseči iz naslednjih razlogov.

Sporazum o zračnem prometu med EU in ZDA iz leta 2007 je vzpostavil usklajen regulativni okvir za zračni promet med Unijo in Združenimi državami. Sprememba mednarodne pogodbe na ravni Unije se lahko izvede samo na ravni Unije. Poleg tega se cilji Protokola lahko dosežejo le na ravni Unije, ker vključujejo številna področja, ki so v izključni pristojnosti Unije.

Ukrepi Unije bodo bolje dosegli cilje predloga iz naslednjih razlogov.

Sprememba mednarodne pogodbe na ravni Unije se lahko izvede samo na ravni Unije. Poleg tega se cilji Protokola lahko dosežejo le na ravni Unije, ker vključujejo številna področja, ki so v izključni pristojnosti Unije.

Predlog je zato usklajen z načelom subsidiarnosti.

- **Načelo sorazmernosti**

Predlog upošteva načelo sorazmernosti iz naslednjih razlogov.

Protokol bo zmanjšal regulativno obremenitev in stroške za letalske prevoznike. Protokol sektorju ne bo naložil novih obveznosti.

Države članice bodo še naprej opravljale tradicionalne upravne naloge, ki jih izvajajo v okviru mednarodnega zračnega prometa, vendar po skupnih predpisih, ki se bodo uporabljali enotno.

Države članice bodo še naprej opravljale svoje upravne naloge v zvezi z omejitvami obratovanja na letališčih EU, povezanimi s hrupom. EU in njene države članice ne prevzemajo obveznosti glede s hrupom povezanih omejitev obratovanja, ki bi presegale zahteve direktive o hrupu (2002/30/ES).

- **Izbira instrumentov**

Predlagani instrumenti: mednarodni sporazum

Druga sredstva ne bi bila primerna iz naslednjega razloga.

Mednarodni sporazum se lahko spremeni samo z mednarodnim sporazumom.

4. Proračunske posledice

Predlog ne vpliva na proračun Unije.

2010/0113 (NLE)

Predlog

Sklep Sveta in predstavnikov vlad držav članic Evropske unije, ki so se sestali v okviru Sveta,

o podpisu in začasni uporabi Protokola o spremembi Sporazuma o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi

SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA, SO –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(5) v povezavi s členom 218(2) in (5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi, podpisan 25. in 30. aprila 2007 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o zračnem prometu) je vključeval obveznost pogodbenic, da začneta s pogajanji na drugi stopnji.

(2) Komisija je v skladu s členom 21 navedenega sporazuma v imenu Unije in držav članic s pogajanji dosegla Protokol o spremembi Sporazuma o zračnem prometu (v nadaljnjem besedilu: Protokol).

(3) Protokol je bil parafiran 25. marca 2010.

(4) Protokol je v celoti skladen z zakonodajo EU, zlasti s sistemom EU za trgovanje z emisijami.

(5) Unija in države članice naj bi Protokol, ki ga je s pogajanji dosegla Komisija, podpisale in začasno uporabljale s pridržkom njegove morebitne poznejše sklenitve.

(6) Po potrebi je treba določiti postopke za odločanje o načinu prekinitve začasne uporabe Protokola in uvedbe ukrepov v skladu s členom 21(5) Sporazuma o zračnem prometu, kakor je spremenjen s Protokolom. Treba je določiti tudi postopke za mirovanje vzajemnega priznavanja regulativnih ugotovitev v zvezi s sposobnostjo in državljanstvom letalskega prevoznika ter za izvajanje nekaterih določb Sporazuma, vključno s tistimi, ki zadevajo okolje –

SPREJELI NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1 (Podpis in začasna uporaba)

1. Podpis Protokola o spremembi Sporazuma o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi (v nadaljnjem besedilu: Protokol) se odobri v imenu Unije, pod pogojem da Svet sprejme sklep o njegovi sklenitvi. Besedilo Protokola je priloženo temu sklepu.

2. Predsednik Sveta je pooblaščen, da imenuje osebo(-e), pooblaščeno(-e) za podpis Protokola v imenu Unije, s pridržkom njegove sklenitve.

3. Unija in njene države članice Protokol od dneva podpisa do začetka njegove veljavnosti uporabljajo začasno, če to dopušča nacionalna zakonodaja.

4. Sklep o prekinitvi začasne uporabe Protokola in obvestilu Združenim državam Amerike o tem v skladu s členom 9(2) Protokola ter sklep o preklicu takega obvestila v imenu Unije in držav članic soglasno sprejme Svet v skladu z ustreznimi določbami Pogodbe.

Člen 2 (Mirovanje vzajemnega priznavanja)

Sklep o mirovanju vzajemnega priznavanja regulativnih ugotovitev v zvezi s sposobnostjo in državljanstvom letalskega prevoznika ter obvestilu Združenim državam o tem v skladu s členom 6*a*(2) Sporazuma o zračnem prometu, kakor je spremenjen s Protokolom, v imenu Unije in držav članic soglasno sprejme Svet v skladu z ustreznimi določbami Pogodbe.

Člen 3 (Skupni odbor)

1. Unijo in države članice v skupnem odboru, ustanovljenemu v skladu s členom 18 Sporazuma o zračnem prometu, kakor je spremenjen s Protokolom, zastopajo predstavniki Komisije in držav članic.

2. Stališče Unije in njenih držav članic v okviru skupnega odbora glede zadev, ki so v izključni pristojnosti Unije in ne zahtevajo sprejetja sklepa s pravnim učinkom, določi Komisija ter vnaprej obvesti Svet in države članice.

3. Stališče Unije in njenih držav članic glede sklepov skupnega odbora o zadevah, ki so v pristojnosti Unije, sprejme Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije, razen če veljavni postopki glasovanja, opredeljeni v Pogodbi o delovanju Evropske unije, določajo drugače.

4. Stališče Unije in njenih držav članic glede sklepov skupnega odbora o zadevah, ki so v pristojnosti držav članic, sprejme Svet soglasno na predlog Komisije ali držav

članic, razen če je država članica generalni sekretariat Sveta v enem mesecu po sprejetju takega stališča obvestila, da lahko s sklepom, ki ga sprejme skupni odbor, soglaša samo na podlagi soglasja svojih zakonodajnih organov, predvsem zaradi pridržka parlamentarne preučitve.

5. Stališče Unije in držav članic v skupnem odboru predstavi Komisija, razen na področjih, ki so v izključni pristojnosti držav članic, ko stališče predstavi predsedstvo Sveta ali Komisija, če tako odloči Svet.

Člen 4 (Sklepi v skladu s členom 21 Sporazuma)

Sklep o prepovedi opravljanja dodatnih frekvenc ali vstopanja na nove trge v okviru Sporazuma o zračnem prometu za letalske prevoznike druge pogodbenice in obvestilo o tem Združenim državam Amerike v skladu s členom 21(5) Sporazuma o zračnem prometu, kakor je spremenjen s Protokolom, v imenu Unije in držav članic soglasno sprejme Svet v skladu z ustreznimi določbami Pogodbe.

Člen 5 (Obveščanje Komisije)

Države članice Komisijo nemudoma obvestijo o kakršnih koli zahtevah ali uradnih obvestilih, ki so jih predložile ali prejele v skladu s členom 15 (Okolje) Sporazuma o zračnem prometu, kakor je spremenjen s Protokolom.

V Bruslju, […]

Za Svet
Predsednik
[...]